

TALOUSARVIOALOITE 1269/2006 vp

Määrärahan osoittaminen perusopetuksen valtionosuuksiin ja luokkakokojen pienentämiseen

Eduskunnalle

Kuntatalous on ennusteiden mukaan alijäämäinen koko kehyskauden. Ensi vuodelle ajoittuvat leikkaukset valtionosuuksissa heikentävät entisestään kuntien taloudellista mahdollisuutta taa-ta tasalaatuisia ja tasa-arvoisia peruspalveluita. Perusopetukseen tulevat indeksikorotukset eivät täytä kokonaisuudessaan edes palkkojen nousua, joten kunnilla ei ole riittävästi rahoitusta perusopetukseen ja luokkakokojen pienentämiseen. Tilanne johtaa myös pienten koulujen, erityisesti kyläkoulujen, lakkauttamiseen ja pienten koululaisten koulumatkojen pidentymiseen alueilla, joissa jo nyt on pitkät matkat.

Näillä näkymin peruskoulun luokkakoot ovat kasvamassa liian suuriksi, mikä heikentää erityisesti erityistä tukea tarvitsevien lasten mahdollisuuksia pärjätä koulussa. Lisäksi se vaikeuttaa opettajien mahdollisuuksia ottaa huomioon lasten erilaiset oppimistarpeet. Peruskoulun keskeyttäneiden määrä on huolestuttava.

Tukiopetukseen ja oppilashuoltoon kohdistettuja voimavaroja on viime vuosina leikattu tuntuvasti. Erityisen voimakkaasti leikkaukset ovat kohdistuneet erityisopetukseen. Säästöjen vuoksi luokkiin on myös integroitu erityistä ohjausta tarvitsevia lapsia. Samalla ryhmäkoot ovat jatkuvasti kasvaneet. Liian suuret ryhmäkoot ovat todellinen ongelma, joka tuli kouluihimme laman säästöjen seurauksena. Suurimmissa luokissa yksi opettaja opettaa jopa 36:ta oppilasta, kun sopiva määrä yhden opettajan opetettavaksi olisi noin puolet tästä eli enintään 20 oppilasta.

Koululuokkien liian suuren koon takia opettajan on mahdotonta huomioida riittävästi kaikkien oppilaiden erilaisia tarpeita. Opettajan riittävä huomio ja keskinäinen vuorovaikutus opetuksessa on kiireisessä yhteiskunnassa eläville nykylapsille ensiarvoisen tärkeää. Lasten ja nuorten laiminlyönti koulussa edistää syrjäytymistä, joka tulee yksilölle ja yhteiskunnalle myöhemmin kalliiksi.

Suomalaiset koululaiset ovat viime vuosien aikana useissa kansainvälisissä mittauksissa saavuttaneet erinomaisia tuloksia. Tästä huolimatta oppimisvaikeuksista kärsivien lasten määrä lisääntyy jatkuvasti. Oppilaskohtaisen tuen tarjoaminen on tärkeää etenkin oppimisvaikeuksista kärsiville lapsille. Tutkimukset ovat osoittaneet, että lapsen syrjäytyminen on estettävissä turvaamalla hänen menestymisensä koulussa. Perusopetuksen ryhmäkokojen on oltava kohtuullisia, jotta opettajalla on mahdollisuus nykyistä oppilaslähtöisempään opetukseen. Pienemmissä opetusryhmissä opettajalla olisi mahdollisuus osallistua enemmän myös oppilaiden kasvatustyöhön ja tukea siten perheitä.

Kuntien taloudellisten vaikeuksien takia on pelkona, että ensi syksynä useissa kunnissa joudutaan opetusryhmäkokoja taas kasvattamaan entisestään. Jo nykyisillä ryhmäko'oilla oppilaan yksilöllisen tason ja tarpeiden ottaminen huomioon on opettajalle lähes mahdotonta.

Kunnille on siis turvattava mahdollisuus järjestää laadukasta perusopetusta. Laadukas ope-

TAA 1269/2006 vp — Minna Sirnö /vas ym.

tus- ja kasvatustyö, turvallinen koulu ja riittävät resurssit mahdollistavat koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen. Lisäksi vasemmistoliitto on tehnyt lakialoitteen (LA 79/2005 vp — Annika Lapintie), joka lähtee siitä, että paras keino lasten huonon olon lieventämiseksi olisi säätää koululuokkien koolle yläraja. Sopiva määrä olisi lakisääteinen 20 oppilaan yläraja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.10.30 lisäyksenä 15 000 000 euroa kuntien opetustoimen valtionosuuksiin ja luokkakokojen pienentämiseen.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Minna Sirnö /vas
Erkki Virtanen /vas
Mikko Immonen /vas

Anne Huotari /vas
Outi Ojala /vas
Mikko Kuoppa /vas